

Liikkujan polku -verkosto

Selvitys verkostosta: kyselytutkimus touko-
kesäkuun vaihteessa 2016

Timo Järvensivu ja Jussi Pyykkönen, nommoC seugolaiD osk

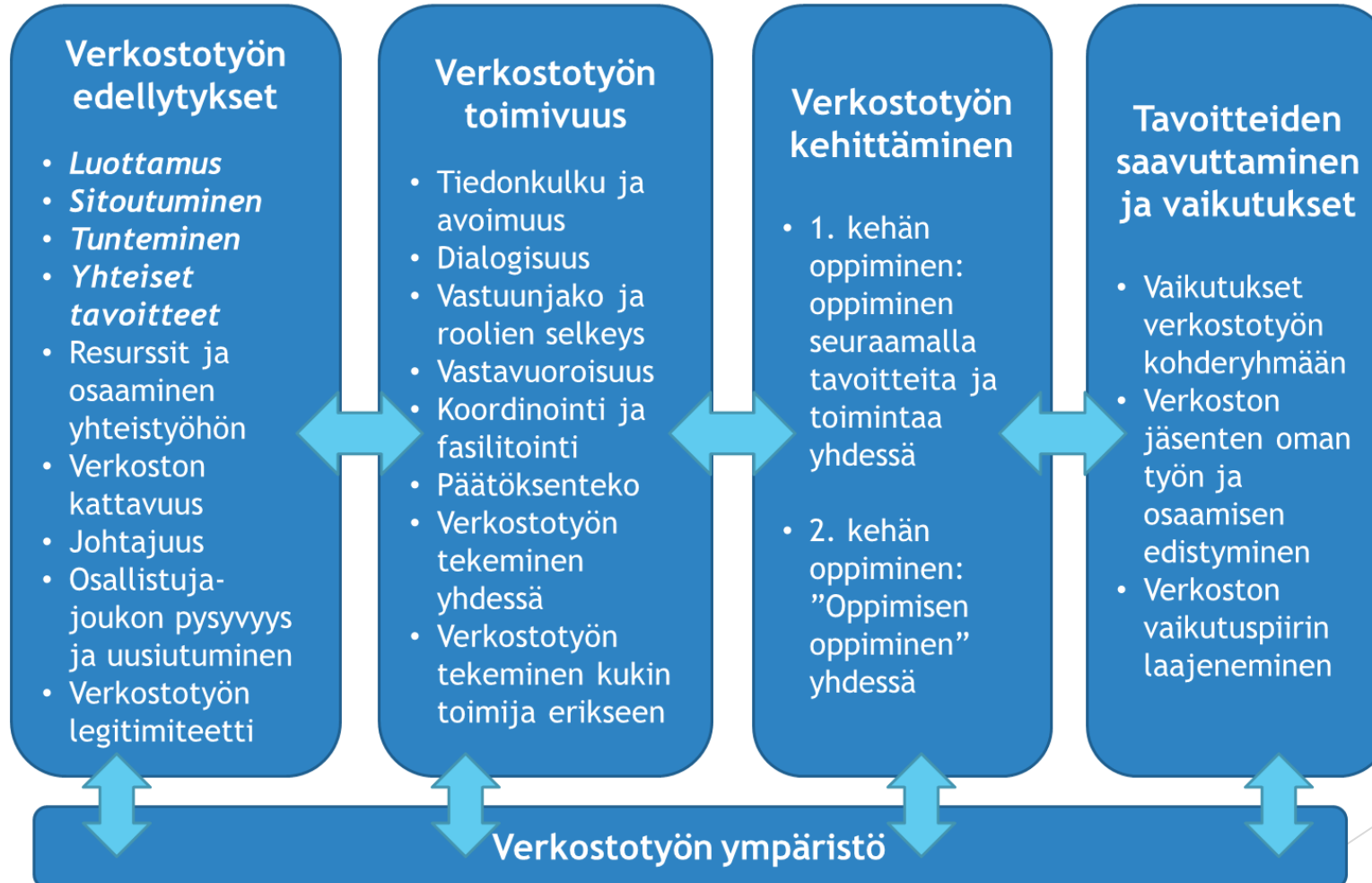
Selvitystyö

- ▶ Toteutettiin 1.5.-31.8.2016 välisenä aikana
- ▶ Toteuttajina KTT Timo Järvensivu ja VTM Jussi Pyykkönen (nommoC seugolaiD osuuskunta)
- ▶ Suunniteltu yhteistyössä Liikkujan polku -verkoston koordinaattoreiden ja kuljettajien kanssa
- ▶ Toteutettu verkoston *itsearvioinnin* edistämiseksi verkoston oman arviointitavoitteen mukaisesti: *”Teemme vuosittain itsearviointia siitä, miten työ on sujunut, mikä jo toimii ja miten verkoston toimintaa kannattaa kehittää.”*

Selvityksen teoreettinen viitekehys

Verkostotyön yleinen viitekehys: suljetusta toiminnasta kohti avointa toimintaa

(Järvensivu, Pyykkönen & Kallio 2014;
Järvensivu & Pyykkönen 2015)

Kyselytutkimuksen toteutus

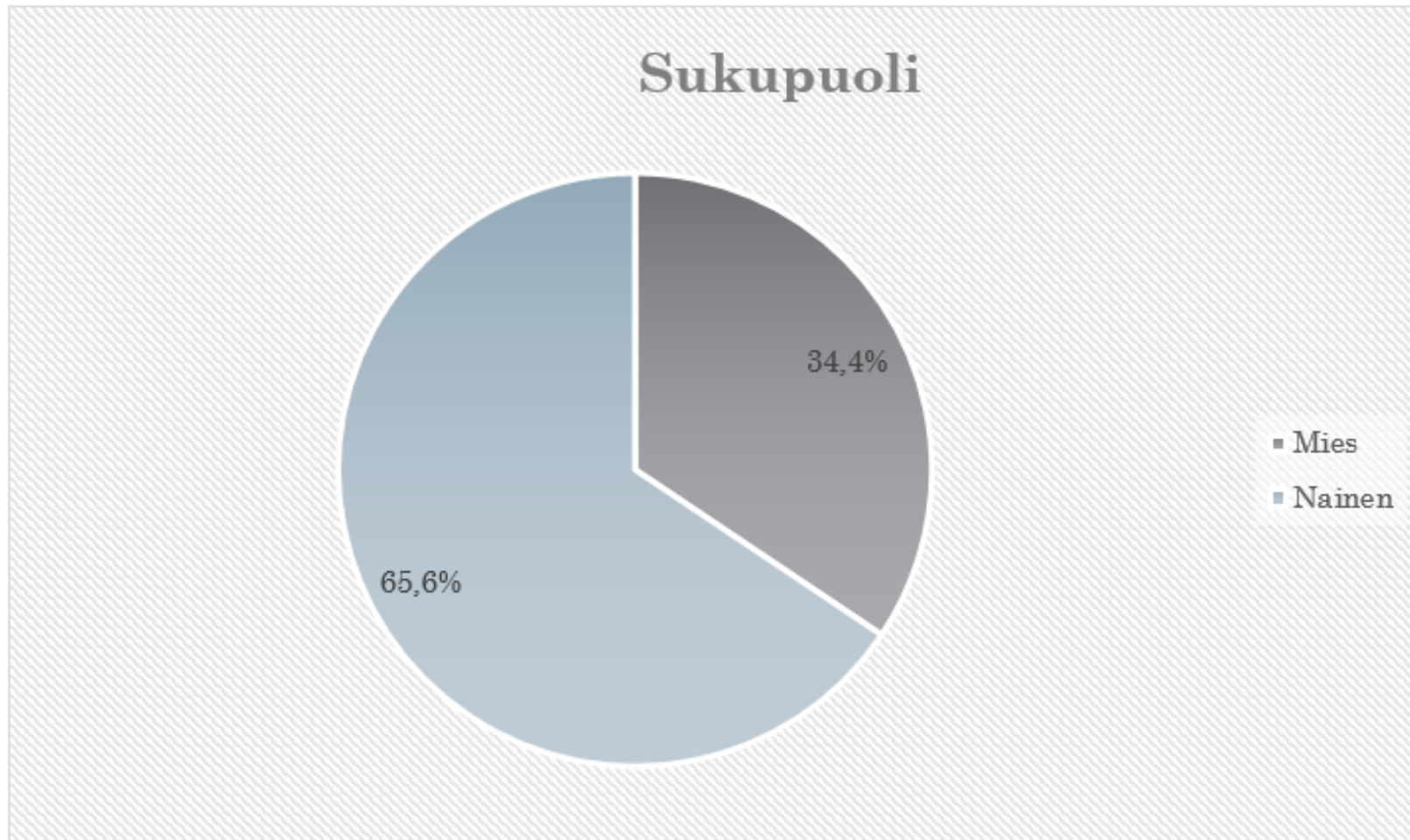
- ▶ Toteutettiin internetkyselynä.
- ▶ Kysely lähetettiin vastaajille ensimmäisen kerran 29.5.2016 sähköpostilla, minkä jälkeen muistutusviestit lähetettiin 2.6.2016 ja 14.6.2016 vastausmäärän nostamiseksi.
- ▶ Tilaaja vastasi sähköpostilistan toimittamisesta selvityksen toteuttajan käyttöön. Listalla oli yhteensä 331 toimivaa sähköpostiosoitetta. Kyselylinkki oli mukana myös verkoston uutiskirjeessä 9.6.2016, minkä lisäksi kysely on ollut vastattavissa verkoston www-sivuilla (<http://www.sport.fi/verkostot/liikkujan-polku-verkosto>).
- ▶ Vastaamisessa haluttiin korostaa luottamuksellisuutta, minkä vuoksi kyselylinkki ei ollut vastaajakohtainen vaan täysin anonyymi
- ▶ Perustietoina kysyttiin mm. ikää, sukupuolta, toimintasektoria ja teemaryhmiin osallistumista
- ▶ Kyselyn aluksi kysyttiin kaksi yleistä kysymystä verkostosta
- ▶ Verkostotyön viitekehyksen osalta vastaajia pyydettiin arvioimaan väittämiä, jotka liittyvät sekä verkostotyön että teemaryhmätoiminnan edellytyksiin, toimivuuteen, kehittymiseen sekä tuloksiin. Koko verkostoa koskevassa osiossa väittämiä oli 11 kappaletta. Toisessa eli teemaryhmiä koskevassa osiossa väittämiä oli 20 kappaletta.
- ▶ Kysely sisälsi myös viisi avointa, laadullista kysymystä

Vastaajamäärä

- ▶ Kysely lähetettiin sähköpostilistalle, joka muodostui 331 sähköpostiosoitteesta.
- ▶ Kyselyyn jätettiin 93 sellaista vastausta, joissa vastattiin vähintään yhteen kohtaan.
- ▶ Pääosa vastauksen jättäneistä vastasi kaikkiin esitettyihin kysymyksiin.
- ▶ Vastausprosentiksi muodostui 28,1 %, mikäli perusjoukkona pidetään 331 sähköpostiosoitetta.
- ▶ Toisaalta todellista perusjoukkoa voidaan perustellusti pitää pienempänä kuin sähköpostilistalla olevien osoitteiden lukumäärää, sillä sähköpostilistalle on otettu mukaan myös sellaisia henkilöitä, jotka ovat osallistuneet esimerkiksi vain kerran verkoston johonkin tilaisuuteen, mutta eivät muutoin pidä itseään verkoston jäsenenä.
- ▶ Verkostossa on virallisia jäseniä 234 henkilöä ja tästä näkökulmasta vastausprosentti olisi 38,3 %
- ▶ Aktiivisia verkoston jäseniä verkoston koordinaattorit ovat arvioineet olevan noin 120 henkilöä, jolloin vastausprosentti olisi 77,5 % eli erittäin suuri.

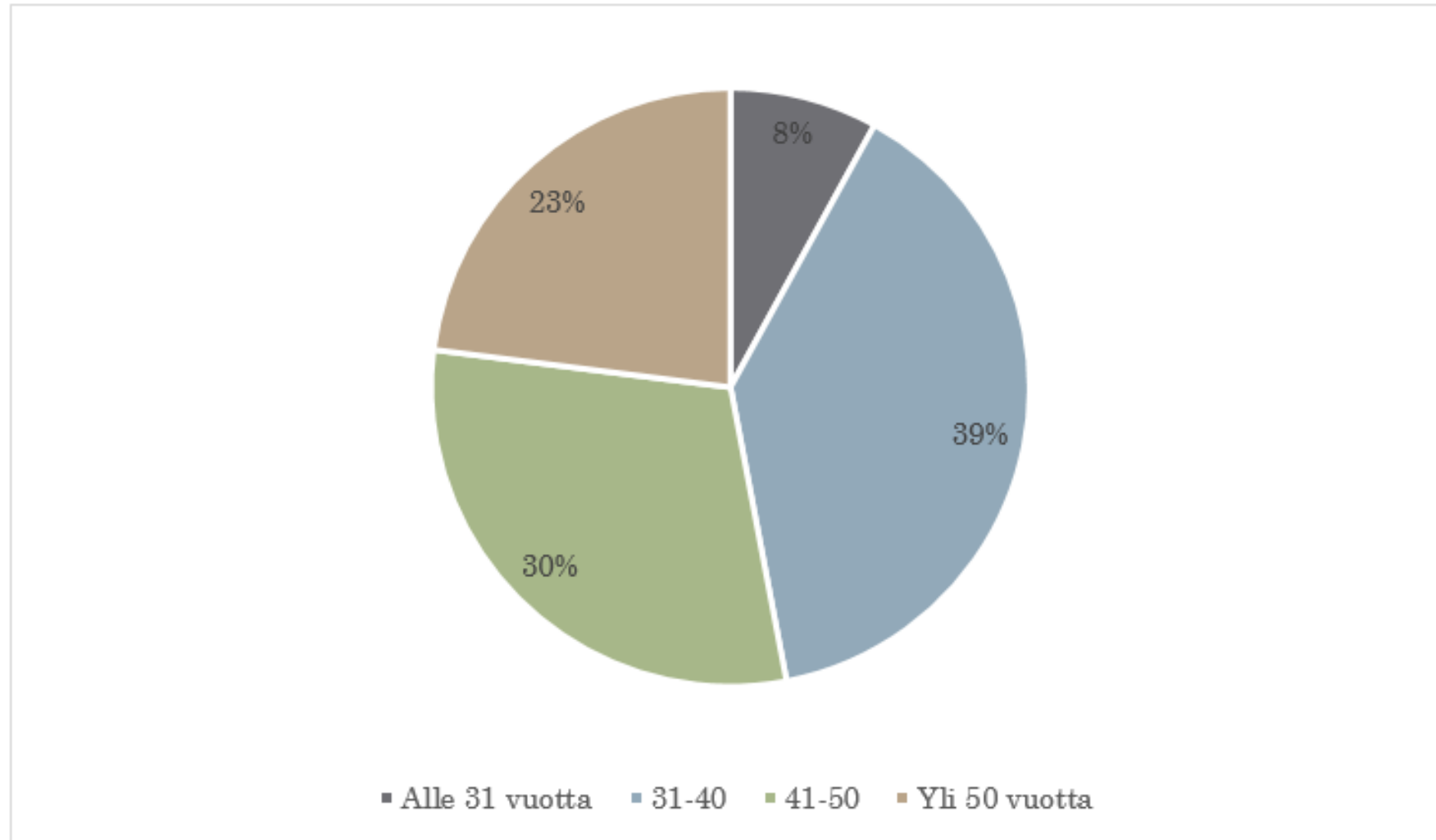
Tulokset (verkostotaso)

Kyselyyn vastanneiden perusteella Liikkujan polku -verkosto on varsin naisvaltainen. Kyselyyn vastanneista 66 % oli naisia ja 34 % miehiä (ks. kuvio).

Kuvio: Kyselyn vastaukset sukupuolen mukaan |

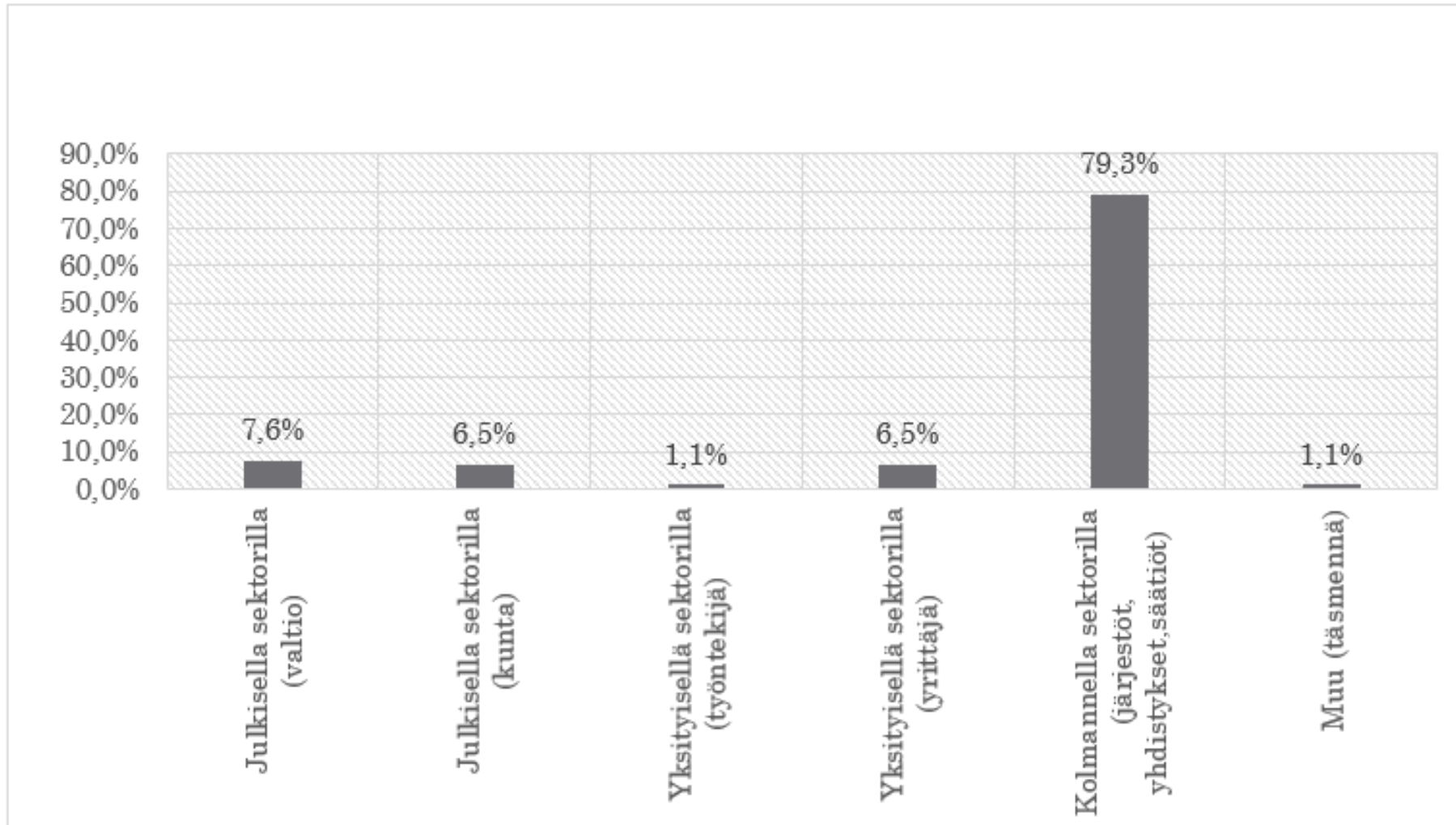
Vastanneiden ikärakenne painottuu n. 40-vuotiaisiin. Alle 31-vuotiaita vastanneita on alle 10 % ja yli 50-vuotiaita yli 20 %. Vastanneiden keskiarvo on 42 vuotta ja mediaani 41 vuotta.

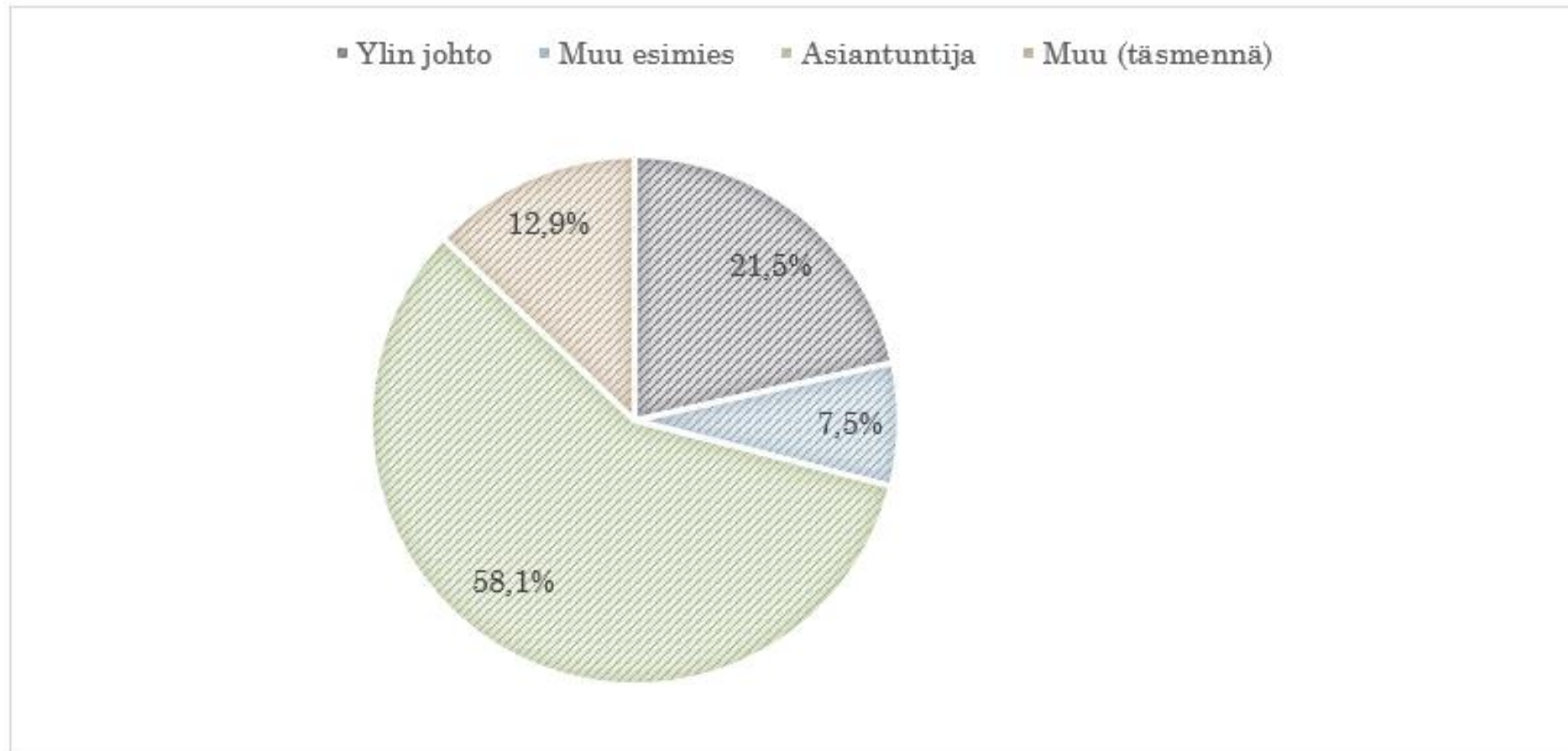
Kuvio: Kyselyyn vastanneet iän mukaan

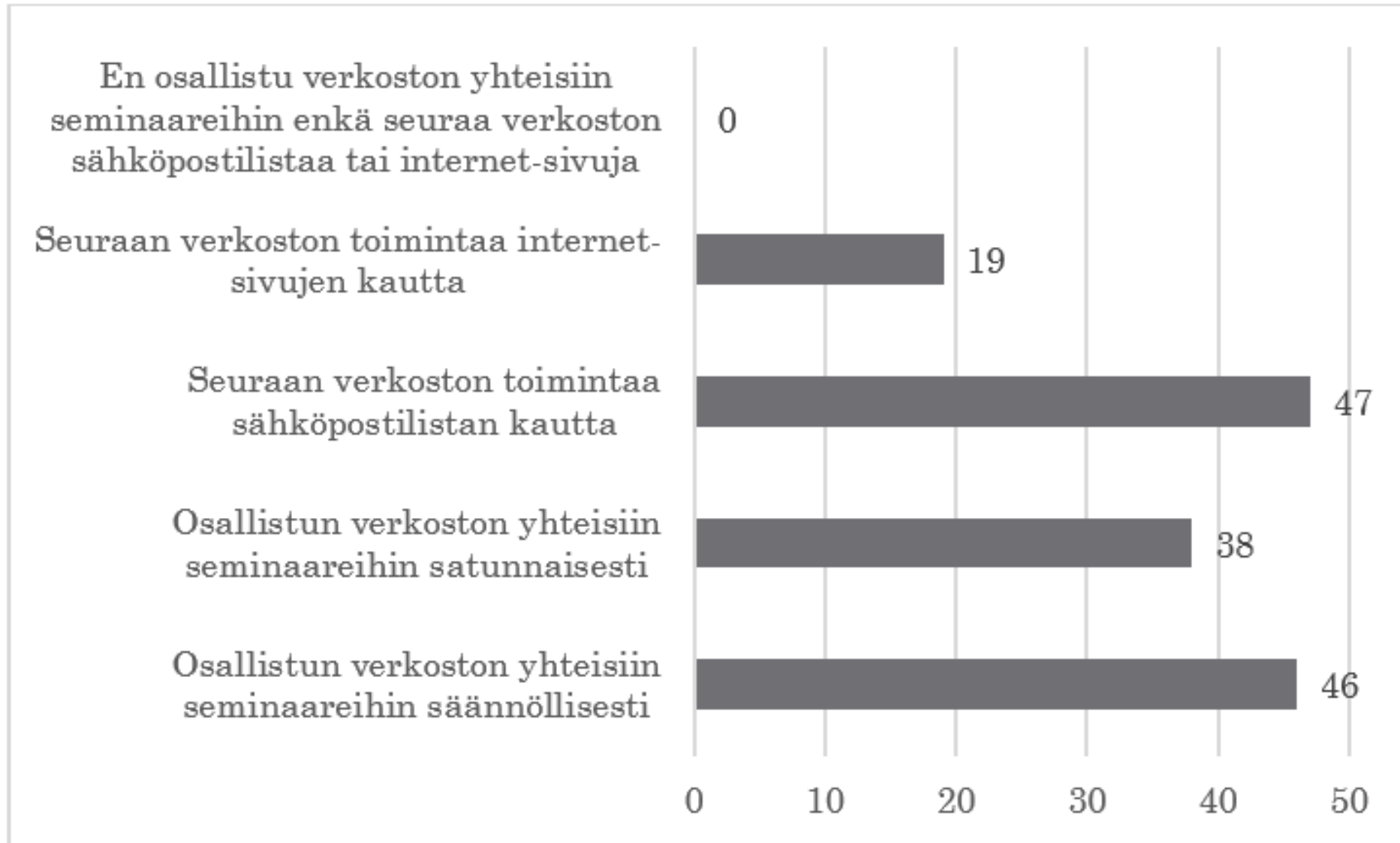
Vastaajista 79 % ilmoitti työskentelevänsä kolmannella sektorilla. Yhteensä 14 % ilmoitti työskentelevän julkisella sektorilla (valtio ja kunnat). Yhteensä 8 % ilmoitti työskentelevänsä yksityisellä sektorilla (työntekijä ja yrittäjät). Muiden vastaajaryhmien osuus on vähäinen.

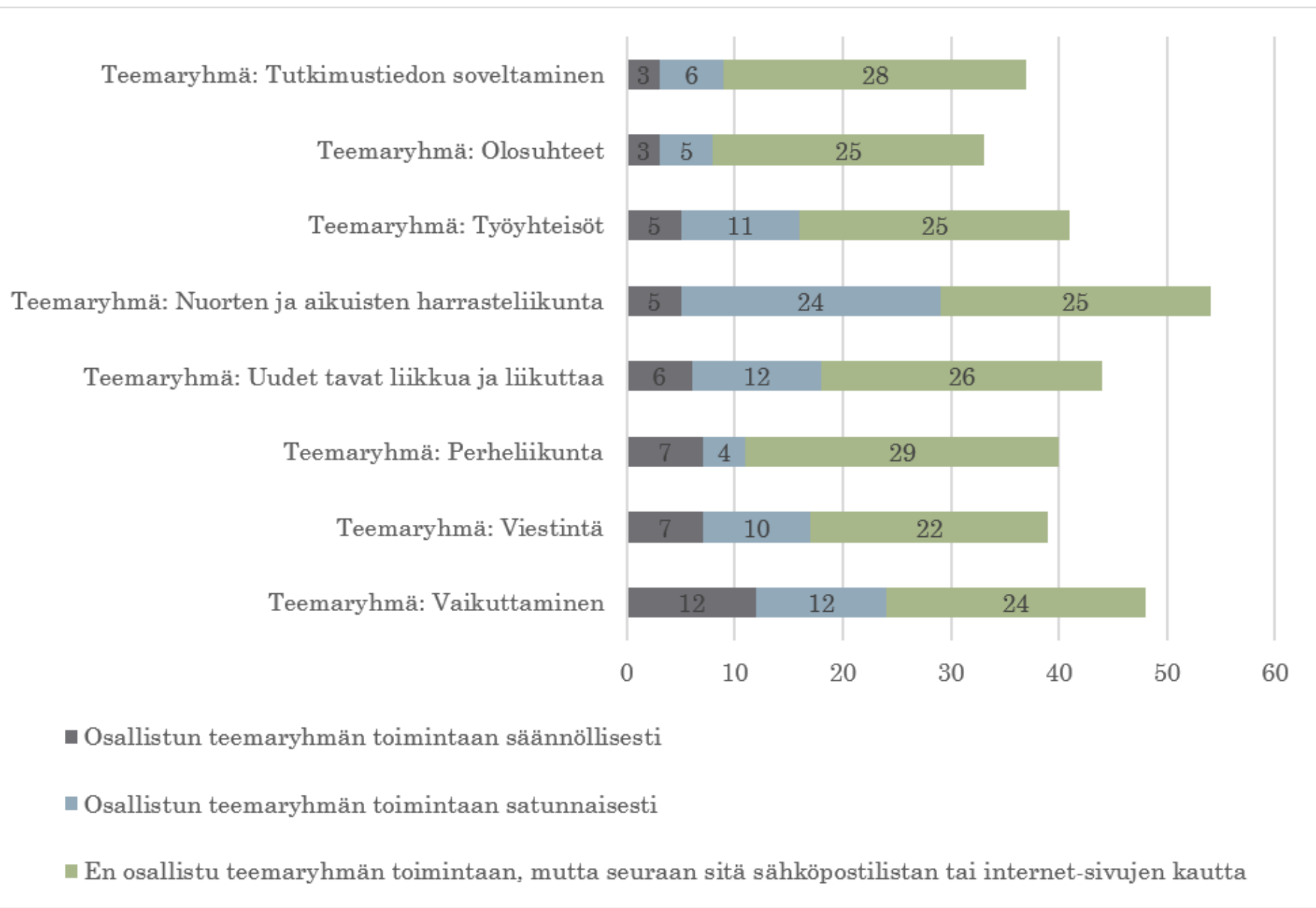
Kyselyssä kysyttiin taustatietona roolia omassa organisaatiossa. Vastanneista suurin osa (n. 58 %) toimii asiantuntijana omassa organisaatiossaan. Esimies-asemassa toimii yhteensä lähes joka kolmas (ylin johto ja muu esimies, n. 29 %).

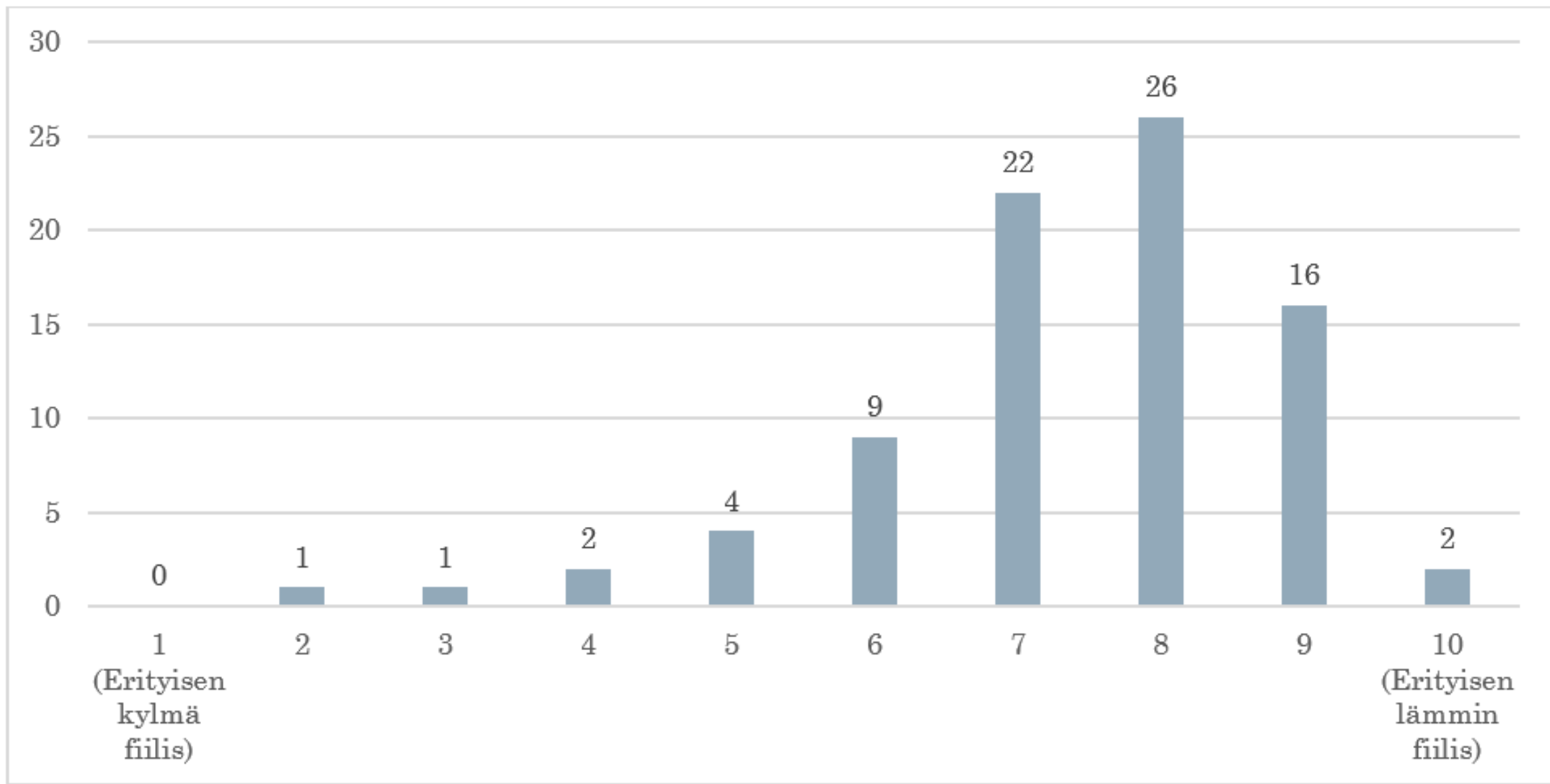
Kuvio: Vastajat rooleittain

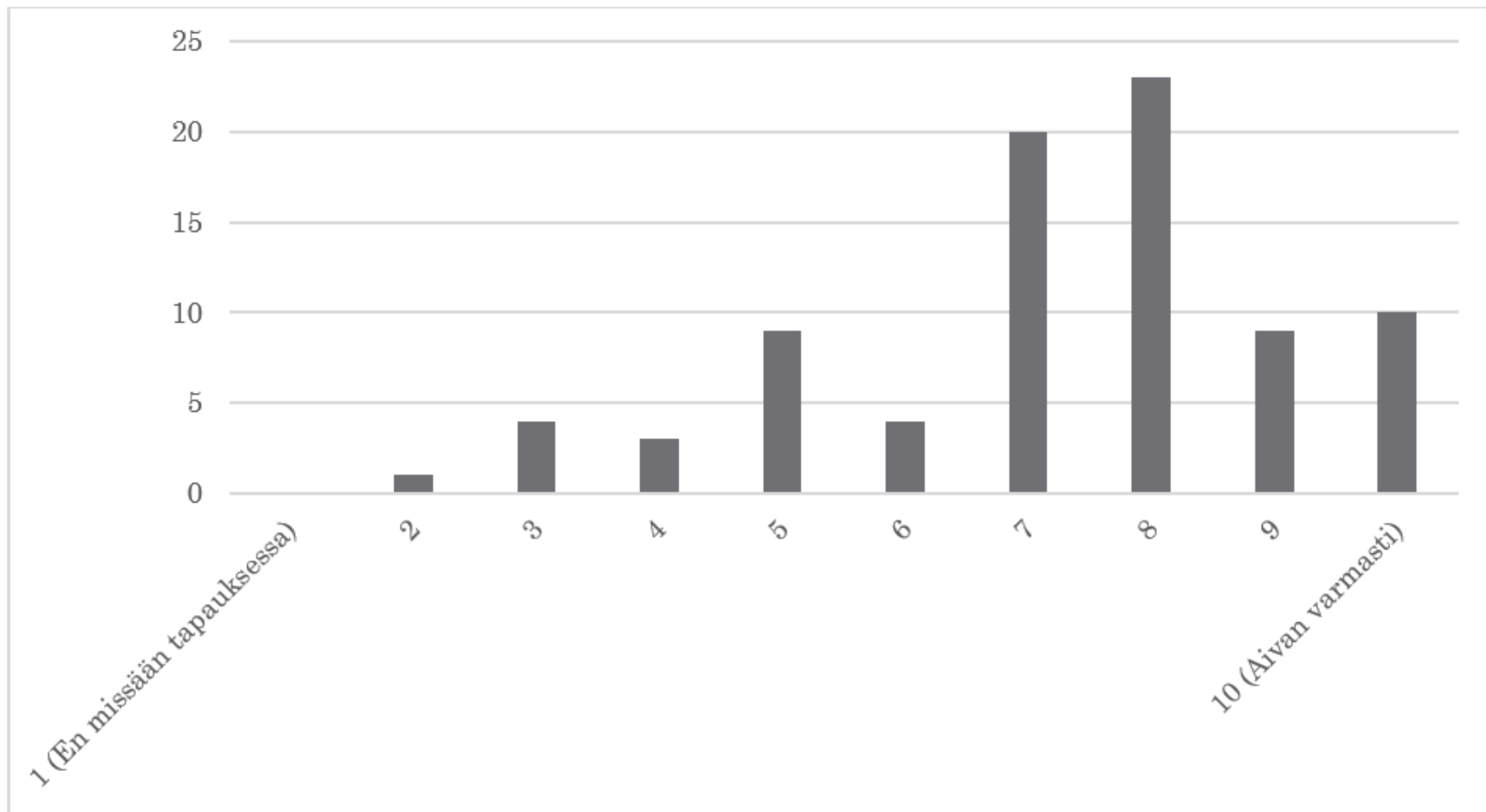
Kuvio: Verkoston toimintaan osallistuminen

Kuvio: Teemaryhmiin osallistuminen

Kuvio: Kuinka lämmin fiilis verkostossa on?

Kuvio: Kuinka todennäköisesti suosittelisit verkostoa kollegallesi?

Huomaa:
Kuviota tulkitessa on muistettava, että verkostotyön elementtien onnistumista verrataan kuviossa suhteessa toisiinsa. Absoluuttisesti tarkastellen (asteikolla 1-5) useimmat elementit ovat varsin hyvin positiivisen puolella (yli 3,0).

Kuvio: Liikkujan polku -verkoston tilanne verkostotyön viitekehyksessä

Käsite liikennevalo- kuviossa	Väittäjä kyselyssä
Johtaminen	Verkosto on hyvin johdettu kokonaisuus
Luottamus	Verkostossa vallitsee vahva keskinäisen luottamuksen ilmapiiri
Oma hyöty	Verkostoon osallistuminen on ollut hyödyllistä oman työni kannalta
Oma vastuu verkostosta	Vastuu verkoston toimivuuden kehittamisestä on myös minulla
Resurssit	Verkostolla on tavoitteisiinsa nähden riittävät resurssit
Sitoutuminen	Verkostosta pois jättäytyminen olisi minulle helppoa
Tavoitteet	Verkoston tavoitteet ovat selkeitä
Tiedonkulku	Verkostolla on tiedonvaihtoon sopivat välineet, jotka tekevät yhteisten asioiden työstämisestä helppoa
Tulokset	Verkoston työ on tuottanut konkreettisia tuloksia
Tuntemisen kehittyminen	Olen löytänyt verkoston kautta uusia yhteistyökumppaneita
Vastuunjako	Verkoston toiminnan jatkuvuus on riippuvainen vain muutamista henkilöistä

Mitä konkreettisia tuloksia Liikkujan polku -verkoston avulla on saavutettu?

- ▶ Tulokset voidaan jakaa neljään keskeiseen teemaan:
  - ▶ Verkoston myötä on saatu aikaiseksi yhteistyötä, on luotu kumppanuuksia ja toimijoita on innostettu sekä osallistettu yhteistyöhön. Näiden myötä tietoa on jaettu yhteiseksi, osaaminen on lisääntynyt ja toimijat ovat saaneet konkreettista tukea omaan työhönsä.
  - ▶ Saatiin aikaiseksi Unelmien liikuntapäivä.
  - ▶ Viestintää on kehitetty yhdessä, on järjestetty yhteistä viestintäkoulutusta ja on saatu aikaiseksi yhteinen #sitäonliikkeellä -slogan.
  - ▶ Vaikuttamisteemoja ja kuntavaalivaikuttamista on kehitetty yhdessä.
- ▶ Joidenkin vastaajien mukaan konkreettisia tuloksia ei kuitenkaan ole saavutettu, eikä ole välttämättä edes yhteisesti tiedossa, mitä konkreettisia tuloksia edes tavoitellaan.

Miten verkosto on vaikuttanut näiden tulosten saavuttamiseen?

- ▶ Verkoston koetaan vaikuttaneen tulosten saavuttamiseen myönteisesti neljällä eri tavalla:
  - ▶ Verkoston hyödyllisin toiminta vaikuttaisi liittyvän siihen, että toimijat tutustuvat toisiinsa ja alkavat rakentaa keskenään yhteistyötä ja kumppanuuksia. Tämän myötä on mahdollisuus tiedon ja osaamisen lisääntymiseen.
  - ▶ Verkoston on koettu innostaneen ja osallistaneen toimijoita yhteistyöhön siten, ettei vastauksia ole annettu ylhäältä.
  - ▶ Viestintää on onnistuneesti kehitetty yhdessä
  - ▶ Koordinaatio toimii.
- ▶ Kielteisemmin arvioitiin sitä, että verkoston kokonaisuuden ja eri toimijoiden välistä strategista, toiminnallista ja resursseihin liittyvää yhteensovittamista tulisi vielä kehittää

Pohdittavaksi edellä esitettyjen tulosten perusteella 1/3

- ▶ TULOS: Verkosto on lisännyt yhteistyötä, kumppanuuksia ja toimijoiden osallisuutta. Tämä on auttanut jakamaan tietoa yhteiseksi, lisäämään osaamista ja tukemaan toimijoita konkreettisesti.
- ▶ **POHDITTAVAKSI: Miten yhteistyötä, tai oikeammin yhteistä työtä, voisi vielä syventää?**
  - ▶ Yksi mahdollisuus olisi edistää yhteisten hankkeiden syntymistä - mutta miten?
  - ▶ Pitäisikö koordinaattoreiden toimintaa suunnata hankepartnereiden etsimiseen?
  - ▶ Voisivatko toimijat tuoda omia hankeaihoitaan verkostoon yhteisesti työstettäväksi jo nykyistä aiemmassa kehitysvaiheessa?
  - ▶ Tulisiko yhteisistä tarpeista tai haasteista luoda konkreettisia projekteja?
  - ▶ Olisiko hyödyllistä, jos teemaryhmät ”projektoisivat” toimintaansa nykyistä selvemmin?

Pohdittavaksi edellä esitettyjen tulosten perusteella 2/3

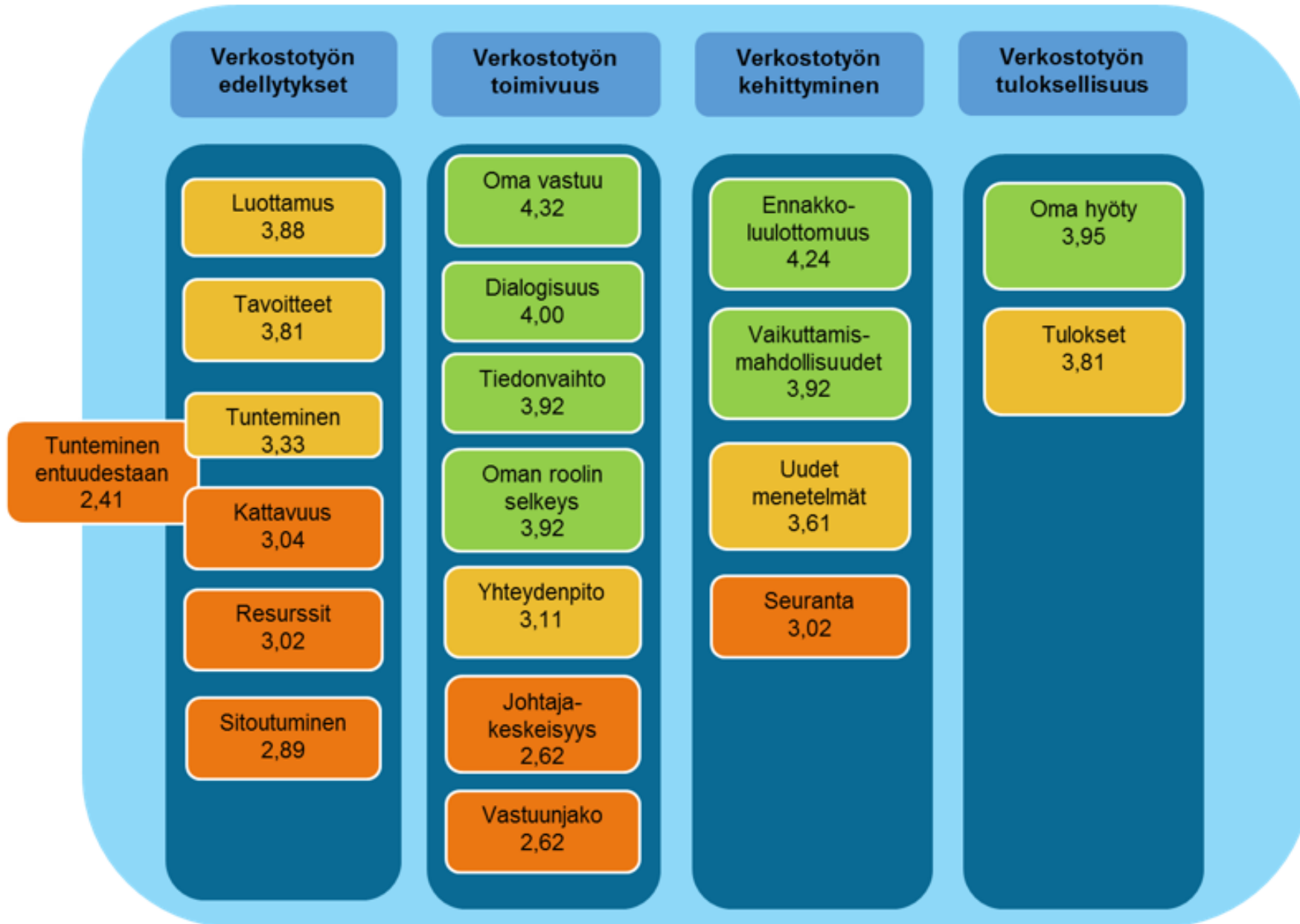
- ▶ **TULOS:** Verkoston kokonaisuuden ja eri toimijoiden välistä strategista, toiminnallista ja resursseihin liittyvää yhteensovittamista tulisi vielä kehittää.
- ▶ **POHDITTAVAKSI:** Verkosto on mahdollisuus, joka toteutuu parhaiten silloin, kun kaikki jäsenet hyödyntävät verkostoa strategisesti toiminnassaan.
Miten toimijoiden strategioiden ja toimintasuunnitelmien yhteensovittamista voitaisiin kehittää nykyisestä?
  - ▶ Olisiko esimerkiksi toimijoiden ”vuosikellojen” yhdistämisestä apua?
  - ▶ Voitaisiinko toiminnan suunnittelua tehdä nykyistä enemmän yhteisesti verkostossa sen sijaan tai sen lisäksi, että jokainen toimija tekee omat toimintasuunnitelmansa?
  - ▶ Tulisiko selkeämmin tehdä valintoja siitä, mitä tehdään yhdessä ja mitä tehdään erikseen?
  - ▶ Jos ”strategista yhteistyötä” pyritäänkin tekemään, niin puhuvatko toimijat kuitenkaan yhteistä kieltä keskenään? Vai tarkoittaako ”strategia” yksille visiota ja missiota ja toisille konkreettisia toimintasuunnitelmia?

Pohdittavaksi edellä esitettyjen tulosten perusteella 3/3

- ▶ **TULOS:** Toimijat tuntevat olevansa selvästi vastuussa verkostosta (keskiarvo 4,2) ja kokevat, että he ovat hyötyneet verkostosta ja tuloksiakin on saavutettu (ka 3,89 ja 3,78), mutta samanaikaisesti toimintaan sitoutuminen (ka 2,66) ja vastuunjako (ka 2,66) ovat vähäisemmällä tasolla.
- ▶ **POHDITTAVAKSI:** Tässä voidaan tulkita olevan ristiriitaisuutta. Miksi hyvät tulokset ja verkoston hyödyllisyys eivät tunnu sitouttavan toimijoita ja ottavan keskeisempää, vastuullista roolia verkostossa?
- ▶ **Miten sitouttamista ja vastuunottoa voitaisiin kehittää?**
  - ▶ Vastuuntunto on sinänsä korkealla, joten voitaisiinko hyviä tuloksia korostamalla saada yhä useampi toimija sitoutettua ottamaan vastuuta myös tulevista tuloksista?

Tulokset

(teemaryhmien taso)

Huomaa:
Kuviota tulkitessa on muistettava, että verkostotyön elementtien onnistumista verrataan kuviossa suhteessa toisiinsa. Absoluuttisesti tarkastellen (asteikolla 1-5) useimmat elementit ovat varsin hyvin positiivisen puolella (yli 3,0).

Kuvio: Teemaryhmien tilanne verkostotyön viitekehyksen näkökulmasta

Käsite liikennevalo-kuviossa	Väittäjä kyselyssä
Dialogisuus	Teemaryhmän muut jäsenet ovat aidosti kiinnostuneita ajatuksistani
Ennakkoluulottomuus	Eriävät mielipiteet otetaan teemaryhmässä vastaan ennakkoluulottomasti
Johtajakeskeisyys	Teemaryhmässä esitettävät uudet ajatukset tulevat useimmiten teemaryhmän kuljettajalta/kuljettajilta
Kattavuus	Teemaryhmästä puuttuu olennaisia henkilöitä tai tahoja
Luottamus	Teemaryhmässä vallitsee vahva keskinäisen luottamuksen ilmapiiri
Oma hyöty	Teemaryhmään osallistuminen on hyödyllistä oman työni kannalta
Oma vastuu	Vastuu teemaryhmän toimivuuden kehittämisestä on myös minulla
Oman roolin selkeys	Tiedän millä tavoin minun odotetaan osallistuvan teemaryhmän toimintaan
Resurssit	Minulla on riittävästi resursseja osallistua teemaryhmän työhön
Seuranta	Teemaryhmä arvioi aktiivisesti oman toimintansa laatua
Sitoutuminen	Teemaryhmästä pois jättäytyminen olisi minulle helppoa
Tavoitteet	Teemaryhmällä on selkeät tavoitteet
Tiedonvaihto	Teemaryhmällä on tiedonvaihtoon sopivat välineet, jotka tekevät yhteisten asioiden työstämisestä helppoa
Tulokset	Teemaryhmän työ on tuottanut konkreettisia tuloksia
Tunteminen	Tunnen hyvin suurimman osan teemaryhmän jäsenistä
Tunteminen entuudestaan	Tunsin suurimman osan teemaryhmän jäsenistä hyvin jo ennen kuin tulin teemaryhmän jäseneksi
Uudet menetelmät	Teemaryhmässä kokeillaan rohkeasti uusia yhteistyömenetelmiä
Vaikuttamismahdollisuudet	Pystyn vaikuttamaan teemaryhmän tavoitteiden määrittelyyn
Vastuunjako	Teemaryhmän toiminnan jatkuvuus on riippuvainen vain muutamista henkilöistä
Yhteydenpito	Olen yhteydessä teemaryhmän jäseniin kokousten välillä

Teemaryhmien tulokset kokonaisuutena

- ▶ Teemaryhmien myönteiset, konkreettiset tulokset voidaan ryhmitellä selkeästi neljään isompaan teemaan:
  - ▶ Ensinnäkin on rakennettu yhteiset kuntavaaliteemat.
  - ▶ Toiseksi, yhteistyössä on vaihdettu tietoa ja opittu toisilta.
  - ▶ Kolmanneksi, toimijoita on osallistettu ja kuunneltu.
  - ▶ Neljänneksi, on kehitetty yhteistä viestintää.

Teemaryhmien toiminnan kehittämistarpeet kokonaisuutena

- ▶ Teemaryhmien toimintaa tulisi kehittää erityisesti kolmen teeman osalta:
  - ▶ Teemaryhmien kokoonpanoa (toimijajoukkoa) tulisi kehittää määrällisesti, mutta ennen kaikkea laadullisesti. Joitakin uusia toimijoita kaivataan mukaan, mutta ennen kaikkea halutaan, että toimijoita aktivoidaan ja sitoutetaan - ja toimijoiden on myös itse osattava sitoutua oma-aloitteisesti.
  - ▶ Kaivattiin teemaryhmien tavoitteiden, strategioiden, resurssiointien ja toiminnan parempaa yhteensovittamista. Teemaryhmien määrää voisi tarkistaa ja/tai niiden tavoitteita ja tehtäviä tarkistaa strategisesti yhdessä. Tavoitteita olisi hyvä kirkastaa ensin yhteisesti ja saada tavoitteet sovitettua toimijoiden omiin strategioihin, jolloin teemaryhmien toimintaa olisi helpompi jäntevöittää. Tämä liittyy myös koko verkostotason toiminnan strategisuuden kehittämiseen.
  - ▶ Kaivattiin toimintaan lisää konkretiaa ja nopeampaa etenemistä puheista teoiksi.